

Bemærkninger til forslaget

Gennem de seneste 10 år er der etableret en række tilskudsordninger og indgået aftaler med henblik på at skabe det nødvendige antal praktikpladser.

Senest blev det i januar 2000 mellem den daværende regering og arbejdsmarkedets parter aftalt, at antallet af uddannelsesaftaler skulle øges til minimum 36.000 inden 2004. I 2001 blev der indgået godt 29.000 uddannelsesaftaler mod 31.007 året før. Udviklingen går således med ekspresfart den forkerte vej.

Denne helt utilfredsstillende udvikling afspejler, at der i dag mangler mere end 10.000 praktikpladser. Pr. 1. januar 2002 var der registeret 10.761 praktikpladssøgende. Det er en stigning på ikke mindre end 2.216 praktikpladssøgende på bare ét år.

Det betyder, at flere tusinde elever fortsat skuffes hvert år i deres berettigede forventning om at kunne fuldføre deres uddannelse indeholdende et praktikophold på en rigtig arbejdsplads. Det kan man ikke være bekendt. Det er uden for enhver rimelighed at tilskynde de unge til at fuldføre en ungdomsuddannelse, når der så ikke stilles de nødvendige praktikpladser til rådighed. Forslagstillerne finder situationen så kritisk, at en politisk nødløsning er påkrævet.

Politisk nødløsning her og nu

Tidligere erfaringer tyder på, at generelle tilskud til virksomheder, der indgår uddannelsesaftaler, har stor effekt. Således var antallet af praktikpladser i årene 1993-1997 på et ganske højt niveau, men da tilskuddet blev sløjft fra og med 1997, faldt antallet af praktikpladser fra ca. 38.000 til godt 31.000.

Siden er der indført en række andre økonomiske incitamenter, som imidlertid enten ikke synes at have haft særlig stor effekt eller har haft en direkte uheldig effekt.

Det foreslås derfor at ændre det nuværende tilskud til uddannelsesaftaler, der indgås med elever i skolepraktik, og erstatte det med et generelt tilskud på et passende niveau til alle praktikpladser finansieret af Arbejdsgivernes Elev Refusion (AER). Hermed tilskyndes virksomhederne til at oprette flere praktikpladser. Tilskudsordningen forudsættes at være ud-

giftsneutral i forhold til statens finanser, idet tilskuddet finansieres af AER.

Afskaffelsen af den nuværende tilskudsordning og det forventede fald i AER's udgifter til skolepraktik vil næppe kunne finansiere hele det generelle tilskud. Det kan derfor blive nødvendigt at forhøje virksomhedernes indbetaling til AER.

Det generelle tilskud sigter mod at afhjælpe den helt akutte mangel på praktikpladser. Det er derfor forslagsstillernes hensigt, at disse tiltag etableres i en tidsbegrænset periode på f.eks. 2 år.

Det er helt nødvendigt, at den nye tilskudsordning træder i kraft øjeblikkelig. Derfor foreslås det, at alle aftaler indgået den 1. maj 2002 og derefter omfattes af tilskudsordningen. Ellers vil udsigten til generelle tilskud betyde, at alle arbejdsgivere venter med at oprette praktikpladser, til ordningen træder i kraft, hvilket blot vil udskyde oprettelsen af den eftertragtede praktikplads for endnu flere unge.

Elever, der gennemfører hele deres uddannelse i skolepraktik, har ringere muligheder for efterfølgende at finde beskæftigelse. Derfor kan tilskuddet til praktikpladser overvejes graderet på en sådan måde, at virksomheder, der tilbyder virksomhedspraktik i de sidste 6 måneder af en elevs skolepraktik, får et ekstra tilskud ud over det generelle tilskud.

Ændret præmieringsordning til skolerne

Regeringen opfordres samtidig til at ændre præmieringsordningen, hvorefter erhvervsskolerne præmieres for antallet og varigheden af de rest- og deluddannelsesaftaler, de skaffer deres elever i skolepraktik. Det foreslås at ændre denne præmieringsordning, så det økonomiske incitament til at skaffe praktikpladser ikke først indtræder, når eleverne er startet i skolepraktik.

En model kunne være, at skolerne ikke præmieres for de første 70 pct. af eleverne, som får en praktikplads, og at der herefter udløses præmiering efter en progressiv skala. En ny præmieringsordning kan finansieres ved en omlægning af den nuværende AER-finansierede præmieringsordning. Også mere opsø-